



תִּמְנָן בְּפֶשֶׁא, וּלְזַמְנִין לָא זְמִינָא, בְּגִין דְּאִזְלָא  
וּמִשְׁטָטָא בְּעַלְמָא, וּכְדִין קְרוּן לָהּ לְגַבֵּי הַהוּא  
גּוּפָא.

וּבְשַׁעְתָּא דְרַעוּתָא אַתְעַר, אִזְלַת לְגַבֵּי קַבְרֵי  
דְּאַבְהֶן, לְגַבֵּי קַבְרֵי דְחִסְדֵי, עַד  
דְּאִיתְעַר בּוּעֵז הַכָּא, וּשְׁאָר נְשֻׁמְתִין קְרוּן לָהּ,  
וְאַתָּת וְאַשְׁתַּפְּחַת וְאַשְׁתַּכְּלַלַת בְּאַתְרֵי דָא.

וְהָא כְּתִיב, (שם ל' יד) אִם יֵשִׁים אֵלָיו לְבוֹ רִוְחוֹ  
וְנִשְׁמְתוּ אֵלָיו יֵאָסֶף. שְׁאֵנִי הַכָּא, דְּהִנּוּה  
גּוּאֵל קְרוּב, דְּהָא תּוֹעֲלֵתָא יַתִּיר, הַהוּא גּוּאֵל  
דְּאִיקְרֵי קְרוּב, דְּאִיתְעַר לְמַהוּי זְמִינָא תִּמְנָן,  
מִיד דְּאַתְעַר לְגַבֵּיהּ. וְהַכָּא דְּהִנּוּה רְחִיק,  
אַצְטְרִיכוּ לְמִיקְרֵי לָהּ, דְּהָא מִחֻשְׁבָּה רְחִיקָא  
הִנּוּה. בְּמִחֻשְׁבָּה קְרִיבָא לָא אַצְטְרִיבֵי, אֲלֵא הִיא  
אַתָּת בְּהַהוּא אַתְעַרוּתָא לְאַתְבְּנָאָה תִּמְנָן. עַל  
דָּא וַתִּקְרָאנָה לְהַהוּא גּוּפָא שֵׁם, הַהוּא נִפְשׁ  
לְאַתְבְּנָאָה תִּמְנָן.

רַבִּי סִימְאָה אָמַר, בְּכַמָּה דְּיִכְתִּי עֶבֶיד קוּדְשָׁא  
בְּרִיךְ הוּא חֲסֵד בְּאִינוּן נִפְשָׁאן דְּלָא  
אַשְׁכַּחִין נְיִיחָא. בְּגִין דְּלָא עֶבֶידוּ חֲסָדָא, וְלָא  
עֶבֶידוּ בֵּר.

וּמָה אַעֲבִיד מִינֵיהוּ, הַהִיא נִשְׁמָה דְּאִזְלַת בְּלָא  
וְלֵד לְהַהוּא עַלְמָא, וְלָא עֶבֶידַת בֵּר. רַבִּי  
סִימְאֵי וְרַבִּי יוֹסֵי, חַד אָמַר, נְחִית לִיהּ קוּדְשָׁא  
בְּרִיךְ הוּא לְאַרְצָן הַתְּחִתּוֹנָה. וְחַד אָמַר,  
בְּאַבְדּוֹן, מֵאן דְּנְחִית תִּמְנָן, אַתְאַבִּיד מִפְּל וְכָל.  
וְעַלֵּיהֶם כְּתִיב, וְהִאֲבִדְתִי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַהִיא.

רַבִּי יוּדָאי בֵּר סִימוּן אָמַר, זַכָּאָה מֵאן דְּאַשְׁתַּדֵּל  
לְמַגְדַּע בְּהַהוּא עוֹלָם דְּנִשְׁמְתִין תִּמְנָן. מֵאן  
דִּידַע בִּיהּ, וְאַשְׁתַּדֵּל לְמַגְדַּע בִּיהּ, לִית לִיהּ  
שַׁעוּרָא לְחֻכְמַתִּיהּ.

רַבִּי פְּרַחְיָא אָמַר, כָּל זְמַנָּא דְּגוּפָא לָא נַח  
בְּדוּכְתִּיהּ, נִפְשָׁא דִּילִיהּ אוֹף הָכִי. וְאִיהוּ

וּלְפַעְמִים אִינָה מְזַמְנַת, מִשּׁוּם  
שְׁהוּלְכַת וּמִשׁוּטְטַת בְּעוֹלָם, וְאִז  
קוֹרְאִים לָהּ אֵל אוֹתוֹ הַגּוּף.  
וּבְשַׁעָה שְׁמַתְעוּרָר הַרְצוֹן, הוּלְכַת  
אֵל קַבְרֵי הָאֲבוֹת, אֵל קַבְרֵי  
הַחֲסִידִים, עַד שְׁמַתְעוּרָר בְּעֵז  
כָּאן, וּשְׁאָר הַנְּשֻׁמּוֹת קוֹרְאוֹת לָהּ,  
וּבָאָה וְנִמְצְאָת וּמִתְפַּקְנַת בְּמָקוֹם  
הַנֶּה.

וְהָרִי כְּתוּב, (איוב לג) אִם יֵשִׁים אֵלָיו  
לְבוֹ רִוְחוֹ וְנִשְׁמְתוּ אֵלָיו יֵאָסֶף?  
שׁוּנָה כָּאן, שְׁהִיָּה גּוּאֵל קְרוּב,  
שְׁהִי תּוֹעֲלַת יַתִּירָה בְּאוֹתוֹ הַגּוּאֵל  
שְׁנִקְרָא קְרוּב, שְׁהַתְעוּרָר לְהִיּוֹת  
מְזַמֵּן לְשֵׁם, מִיד שְׁהַתְעוּרָר אֵלָיו.  
וְכָאן שְׁהִיָּה רְחוּק, הַצְטְרִיכוּ לְקִרָא  
לָהּ, שְׁהִי מִחֻשְׁבָּה רְחוּקָה הִנּוּה.  
בְּמִחֻשְׁבָּה קְרוּבָה אֵין צְרִיבֵי, אֲלֵא  
הִיא בָּאָה בְּאוֹתָהּ הַתְעוּרָרוּת  
לְהַבְנוֹת שֵׁם. וְעַל כֵּן וַתִּקְרָאנָה  
לְאוֹתוֹ הַגּוּף שֵׁם, אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ  
לְהַבְנוֹת שֵׁם.

רַבִּי סִימְאָה אָמַר, בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת  
עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲסֵד עִם  
אוֹתָן הַנֶּפְשׁוֹת שְׁלֵא מוֹצְאוֹת  
מִנּוּחָה, מִשּׁוּם שְׁלֵא עָשׂוּ חֲסֵד  
וְלֵא עָשׂוּ בֵּן.

וְכֹה נַעֲשֶׂה מֵהֶם, אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ  
שְׁהוּלְכַת בְּלִי וְלֵד לְאוֹתוֹ הַעוֹלָם  
וְלֵא עָשָׂתָה בֵּן? רַבִּי סִימְאֵי וְרַבִּי  
יוֹסֵי. אַחַד אוֹמַר, מוֹרִיד אוֹתָהּ  
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַרְצָן  
הַתְּחִתּוֹנָה. וְאַחַד אָמַר בְּאַבְדּוֹן.  
מִי שִׁיּוּרְד לְשֵׁם, אוֹכַד מִפְּל וְכָל.  
וְעַלֵּיהֶם כְּתוּב (ויקרא כג) וְהִאֲבִדְתִי  
אֶת הַנֶּפֶשׁ הַהִיא.

רַבִּי יוּדָאי בֵּר סִימוּן אָמַר, אֲשֶׁרִי  
מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל לְדַעַת אֶת אוֹתוֹ  
הַעוֹלָם שְׁשֵׁם הַנְּשֻׁמּוֹת. מִי  
שְׁמַפִּיר אוֹתוֹ וּמַשְׁתַּדֵּל לְדַעַת  
אוֹתוֹ, אֵין שַׁעוּר לְחֻכְמַתוֹ.

רַבִּי פְּרַחְיָא אָמַר, כָּל זְמַן שְׁהַגּוּף  
לֵא נַח בְּמָקוֹמוֹ, נִפְשׁוּ אֵף כָּף.  
וְהוּא הִנּוּ תְּמִיד מַשְׁתַּדֵּל לְדַעַת



הוה משתדיל תדיר, למנדע בהווא עלמא דנשמתינ.

יזמא חד הוה אזיל פתקלא, ואשתפח חד גופא תחות אילן חריב מית. אשגח ביה, ואשפח דהווא יהודאי, ואשפח פריכין דמצונה, וספרא דאגדתא בהדיה.

אמר ודאי תלמיד חכם הוא. אשתדל בקבריה, ואזיל למתא, ואתקין ליה תכריכין, וקברא, וזמין בני נשא, ובכה עליה, ואשתדל עליה, ואפיק כל מאי דהוי בידוי.

בין דאתגניז ואתקבר ההוא גופא, נפש דליה אעלת לגו מתיבתא עילאה. אמרו לה, לית לך הכא השתא רשות לאעלא בכרך (ברוך) דטנרא עילאה. זילי ואשלימי טיבוי, למאן דאשלים לך.

יזמא חד, רבי פרחיה הוה (דף קט ע"ב) יתיב אבבא דפתחא דלוד, והוה עציב, דדחיקא ליה שעתא. אתא חד בר נש לגביה, אמר ליה, רבי תיבעי למיהו בדוה פלוני בהדאי, ואתן לך מאני כסף, בגין דנשתדל באורייתא פחדא באורחא, אמר ליה ניזיל. אזלו. אמר ליה, רבי, האי (מאי) דכתיב, (קהלת ט ה) כי החיים יודעים שימותו והמתים אינם יודעים מאומה. אמר ליה החיים אלו הצדיקים, והמתים אלו הרשעים.

אמר ליה חייך רבי, אפילו הרשעים בהווא עלמא, ידעין בצערא דידהו, וידעין ביקרא דצדיקייא, ובדינהון דרשיעייא. אמר ליה, אי הכי מאי והמתים אינן יודעים מאומה.

אמר ליה, בהאי עלמא פתיב. דהא צדיקייא דאיקרון חיים, מסתפלין וידעין דימותון, וזמינין למיהב דינא,

באותו העולם של הנשמות. יום אחד היה הולך בשדה, ומצא גוף אחד פחת אילן חרב מת. השגיח בו, ומצא שהוא יהודי, ומצא פריכות של מצוה, וספר של אגדה עמו.

אמר, ודאי תלמיד חכם הוא. התעסק בקברו, והלך לעיר, ותקן לו תכריכים וקבר. והזמין בני אדם, ובכה עליו, והשתדל עליו והוציא כל מה שהיה בידו.

בין שנגנו ונקבר אותו הגוף, הנפש שלו נכנסה לתוך הישיבה העליונה. אמרו לה: אין לך כעת רשות להכנס בכרך (למקום) הסלע העליון, לכי והשלימי חסד למי שהשלים לך!

יום אחד רבי פרחיה היה יושב על השער של הפתח של לוד, והיה עצוב, שהיתה לו דחוקה השעה. בא אליו איש אחד. אמר לו: רבי, התרצה ללכת למקום פלוני עמי, ואתן לך כלי כסף, כדי שנשתדל בתורה יחד בדרך? אמר לו: גלף. הלכו. אמר לו: רבי, (מה) זה שכתוב (קהלת ט) כי החיים יודעים שימותו והמתים אינם יודעים מאומה? אמר לו: החיים אלו הצדיקים, והמתים אלו הרשעים.

אמר לו: חייך, רבי, אפילו הרשעים באותו העולם יודעים בצערם, ויודעים בכבוד הצדיקים ובדיני הרשעים. אמר לו: אם כן, מה זה והמתים אינם יודעים מאומה?

אמר לו: בעולם הזה פתוב, שהרי הצדיקים שנקראים חיים, מסתכלים ויודעים שימותו, ועתידים לתת את הדין, שיש דין ויש דין, כמו שנאמר והסי יתן

דינא, וזמינין למיהב דינא,



אל לבו. אבל הרשעים שנקראים מתים, לא יודעים ואין משגיחים, ולא מסתכלים במעשי אותו העולם כלום. ומי שאינו מפיר במעשי אותו העולם נקרא מת, משום שהעולם הזה לא מבני החיים. שהעולם ההוא של נשמות ורוחות הוא, וזה העולם הוא של הגוף.

אוחו העולם שדרים בו אחיהם (רוחות) של בני האדם, ודומים בדיוקנאות, מכרים זה לזה, ויודעים כמה דומים בעולם הזה (שעתידי לבא לעולם). ומשתדלים להפיר את כבוד רבונם שם, באותו המלבוש של אותו העולם.

כשהגיעו לאותו השדה, אמר לו: נתעכב פעת. נאנח. אמר לו: למה אתה נאנח? אמר לו: אבדה אבדה לי במקום הזה. אמר: הקדוש ברוך הוא יזמנה לך. מצאו מערה אחת. אמר אותו האיש: רבי, נפנס לכאן, שהרי ידעתי שאני מפיר כאן. נכנסו, ירדו במדרגות, עד שהגיעו לפרדס אחד, וראו שם אילנות משנים זה מזה ומשאר האילנות של העולם, ואילן אחד משנה משאר האילנות.

עלו לשם, שמעו קול אחד של מחנות רבים שהיו אומרים, (תהלים צה) באו נשתחוו ונכרעה נברכה לפני ה' עשנו. תמה רבי פרחיא, ואמר: מה זה? אמר לו: שתק.

אמר רבי פרחיא: האלהים, כשהגיע עמו לאמצע הפרדס הזה, וראיתי שתי דרכים, ומחנות מצד זה ומצד זה, ואמרת לי למה זה? ואמר לי, כאן נפרדות דרכי הנפשות, מי שהולכים לגן עדן, ומי שהולכים לגיהנם. מי שהולך לגן עדן - אלו הולכים (עמו),

דאית דין ואית דיין. כמה דאת אמר, (שם פסוק) ויהי יתן אל לבו. אבל רשעים דאיקרון מתים, לא ידעין, ולא משגיחין, ולא מסתכלין בעובדי דההוא עלמא כלום. ומאן דלא ידע בעובדא דההוא עלמא, איקרי מית. בגין דהאי עלמא לאו מבני חייא. דההוא עלמא דנשמתין ורוחין איהו, והאי עלמא דגופא הוא.

ההוא עלמא דדיירי ביה אחוהון (רוחיהון) דבני נשא, ודמיין בדיוקנין, אשתמודען דא לדא, וידעין כמה דומין בהאי עלמא (דזמין למיהוי בעלמא). ומשתדלין למנדע ביקרא דמאריהון תמן, בההוא מלבושא דההוא עלמא.

בר מטא לההוא חקל, אמר ליה נתעכב השתא, אתנח. אמר ליה, אמאי קא מתנחת. אמר ליה אבידא קא אביד לי בהאי דוכתא. אמר, קודשא בריך הוא יזמנינה לך. אשכחו חד מערפא. אמר ההוא גברא, רבי, ניעול הכא, דהא ידענא דאשתמודענא הכא. אעלו. נחתין בדרגין, עד דמטו לגבי חד פרדס, וחקמו תמן אילנין משניין דא מן דא ומשאר אילני עלמא, וחד אילן משנייא משאר אילנין.

כתיבון תמן, שמעו חד קלא דמשריין סגיאיין, דהוו אמריין, (תהלים צה ו) בואו נשתחוו ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו. תווה רבי פרחיא, אמר מאי האי. אמר ליה שתוק.

אמר רבי פרחיא, האלהים, כד מטינא עמיה לאמצע דהאי פרדיסא, וחקמינא תרין ארחין, ומשריין מסטרא דא ומסטרא דא, ואמרי ליה מאי האי, ואמר לי, הכא מתפרשין אורחין דנפשין, מאן דאזלין לגן עדן, ומאן דאזלין לגיהנם. מאן דאזול לגן עדן, אלנין